

طاشينك
ارمنيجه يومى سياسى غزته
صاحب امتياز: هراير مامور بابه - ازميز
"TACHINK",
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN
SMYRNE
Directeur - Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN
10 ՓԱՐԱ

ԴԱՇԻՆԲ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԿ.	ՎԵՃ.	ՆՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱՌ	80	40	
ԱՐՏԱՍԱՀԱՆ	25	12	ՀՐ.

ՉԴԱՐՄԱՆՈՐԿԱԾ ԺՆԱՊԻՐ ԵՍ ԿՆՆ ՅՈՒՐԻ

ՏՆՕՐԷՆ - ԽՄՐԱԿԱՆԱԳՈՍՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

10 ՓԱՐԱ

ՃԵԳՈՒՄ ՄԸ

Գրեթե Գիւտին և Տպագրութեան Մեծ Եղբայրները հազիւ դեռ անցած, փափաքելի էր ճշդում մը ընել, որ կը կարծենք անտիպի չէ, երբ այսօրերէն կը սկսի արդէն սխալի մը հիմքը դրուել և կրնայ որ մը թիւրիմացութիւններու տեղի տալ:

Այդ ճշգրտումը փափաքելի էր այժմէն ընել որպէսզի ապագային վիճելի հանգամանք մը չստնէ ան:

Բիւզանդիոնի յօդուածագիր մը առջի որ այդ Եղբայրները մասին գրելով իր յօդուածը կը վերջացնէր բարեմաղթութիւններով, և փափաքելի էր որ կ'աւելցնէր նաև թէ՛ ապագայ սերունդը անշուշտ աւելի արժանաւոր յարգանքներով և ազգային կեանքի աւելի գերելանքով վիճալի մը մէջ պիտի տեսէ այդ Տօները, անոնց 3000 ամեակին և 800 ամեակին կրկնութեան առթիւ:

Փափաքելի էր որ արտայայտուած ազգայնական մտածումն է անա, որ տոթ կուտայ մեղի հրապարակաւ, սա հարցումը ընելու թէ՛ Հայ Ազգը երբ անգամ մը ազգայնական տոնէ այդ կրկնակի Յօդուածները:

Ասկէ տարի մը առաջ երբ Եղբայրները կատարեալ Հայապետական որոշումը կը տրուէր, Կովկասի մէջ անհաշիւ վիճարարութիւններ տեղի ունեցան անոր թուականին և օրուան ճշգրտման շուրջ: Ուստի հայ տառարկայ տպագրութեան անորոշ թուական մը կը վերադրէին «Մեղապարտ» Յակոբին հրատարակած առաջին գրքին Տպագրութեան թուականը ճշգրիտ չի կարողանալով, մինչ այդ խնդիրը արդէն լուծուած էր, չնորհալ Գեր. Տրդատ Եղբ. Պալեանի մէջ գրեալին, քանի որ անոր մօտ կը գտնուէր «Մեղապարտ» Յակոբի հրատարակած առաջին գրքերէն ձեռք անցուած օրինակ մը, որ Հայ Տպագրութեան անդամներ թուականը կը կ'էր և ամենէն հազարին լրջաւու վաւերականութիւնը ունէր, քանի որ արդ գրուածներուն մէջ, Ուրիշներու կողմէ Եղբայրներու կատարման համար տասնեակ տարիներու ընթացքին կու գ'ուէր գրուել, և և վիճարարութիւնները կը շարունակուէին, մինչև որ Հայ ազգայնական հրամանի մը և համազգային որոշման մը համաձայն վճարուէր որոշուեցան Տօնելի օրուան թուականն ու համաձայնեցնելը:

Արդ, երբ դեռ հազիւ թէ նոր տօնած ենք այդ Եղբայրները, խնդիր է այժմէն դիտարկել և ճշգրտել թէ Հայ Ազգը երբ անգամ մը ազգայնական տոնէ այդ կրկնակի Յօդուածները, 1500 և կամ 400 ամեակ մը նորէն բոլորիչ վերջ, թէ ասկէ դար մը վերջ:

Սովորական Եղբայրները առհասարակ կը կատարուին 25, 50, 75 և կամ 100 ամեակներու անուամբ:

Բայց Գրեթե Գիւտին և կամ Տպագրութեան նման համազգային մեծ և բնութեամբ տօնակատարութիւնը ինչ օրէնքներու վրայ պէտք է հիմնել: Ահա ինչ որ հարկ է ճշգրիտ այժմէն, պէտք է անոնց զարգացման տունը, այսինքն 100 տարին անցած մը, թէ ուրիշ օրէնքով մը, ինչպէս իր բարեմաղթութիւններուն առթիւ, թերեւ առանց այս հարցումին շուրջ անգործառնալու, յիշատակած էր Բիւզանդիոնի յօդուածագիրը:

Բայց ասկէ առաջ ուրիշ հարցում մը կը շարունակուի արդէն: Ինչո՞ւ հայերս տառարկայ անգամ լրջաւու է որ տօնելին Գրեթե Գիւտին 1500 ամեակը և Տպագրութեան առ 400 ամեակը, ասիկա մասնաւոր և ժամանակագրական օրէնքով մըն է որ կատարուեցաւ, եթէ ոչ համազգային թաղանթի մը հետեւանքով, քանի որ երախտապարտութեան գիտակցութեան մը հետեւանք է Եղբայրները մը կատարուածը: Դարեւ առաջ սովորութիւնը չկար Եղբայրներու կատարման: Յօդուածները թաղանթակրթութեան վերջին արտայայտութեան վերջին ձևերն են, և նոր է որ մեր մէջ առ հետզհետէ մուտք կը գործեն Ազգին նշանաւոր անձնաւորութեանց և կամ անոր կեանքին մէջ տեղի ունեցած զխառուրդէ պէտք մը կամ մեծագործութեան մը արժանիքները պանծացնելու համար:

Արդ, խնդիր է գիտնալ թէ երբ անգամ մըն ալ պիտի տօնուի Գրեթե Գիւտին և Տպագրութեան Եղբայրները, անոնց 3000 և կամ 800 թուականներէ առթիւ, թէ դար մը վերջ, այսինքն 2013 թուականին: Ասիկա կարեւոր է ճշգրիտ ապագայ անտեղութեանց և վճարուած տեղի չտալու համար, թէ և այդ հետեւոր ապագաներու հետ կապ ու մասնակցութիւն չունենայ այս սերունդը:

Մեզի նման ազգի մը համար մեծապէս նշանակութիւն ունի, որ Ազգային այս Մեծ Տօնը կատարուի յաճախակի և իմէ ոչ 100 տարին անցած մը եկող գաղտնի սերունդներին ամէնքը, գոնէ դարապահներուն մէջ պատահող ու ապրող հայ սերունդներին մէջ գոնէ պանծացնելու բարեմաղթութիւնն ունենալ այդ տօները, քանի որ մարդկային կեանքի տեղադրութիւնը դարու մը երկարակեցութիւնն անգամ չի չնորհի մարդ արարածին:

Եւ յետոյ իմէ թիւը մեկնութեամբ մը այժմէն սահմանելն որ այդ տօնը ասկէ 1500 տարի վերջը միայն կատարուէր, արդարեւ կարգ մը անպատեհութիւններէ առաւել մեզի սա մտահոգութիւններն ալ պիտի չի պատճառէր արդեօք թէ 1500 տարի վերջ ինչ կ'ըլլայ, ինչ չ'ըլլայ հայ Ազգը: Ազգերու մէջ ո՞վ կ'ուզի և ո՞վ կը մեռնի, այս մասին մարդասիրութիւն մը այժմէն հնարաւոր չէ:

Հետեւաբար որչափ յաճախադէպ վախելու առիթն ունենան հայ սերունդները Համազգային այդ մեծ Եղբայրներն տօնակատարութիւնները, այնչափ աւելի լուս Հայութեան համար: Եւ յետոյ անոնց ամէն անգամ առթի մը և խնդիրն մը պիտի աւելի դառնային, իւրաքանչիւր զարը անգամ մը կրկնուելով, որպէսզի Հայերը իրենց վրայ չուտ չուտ անդրադառնային, ինքնապահպանութեան և Յեղին գոյութեան երկարակեցութեան համար գոնէ հարկը տարին անգամ մը աւելի նոր առթի մը ստեղծելին, նոր մեծագործութեամբ մը Հայ Ազգը օժտելին ինչպէս եղաւ այս անգամ ընդհանուր Հայութեան մեծ ոգեւորութեամբ և կազմուած գաղտնական ֆօնով:

Հարկ է ճշգրիտ ուրիշն ալ պարտադան, և լուսագոյն բանը բոլոր պիտի լրջալինք, եթէ իւրաքանչիւր դարու 13 թուականը նուիրուէր Հայկական այդ մեծ Եղբայրներու դարադարձի տօնակատարութեան, թէ և 13 թուականը ըստ Արքայի շարաքաղութի թուական մը նկատուի քաղաքակրթի աշխարհին կողմէն:

Հայ մամուլը և հայ մտաւորականու-

թիւնը պէտք է որ այս մասին իր ըսելիքն ըսէ, և Հայապետական վճիռ մը նուիրագործէ զայն, որպէսզի ճշգրտուի ինչ ապագայ Եղբայրները և վճարուած մը բաց չի մնայ ապագայի անշուշտ պետութեան առջեւ:

ԱՎԸ

ՀԱՅՅԵԼԻՆ ՄԷՋ

Աւստրիա դեռ կ'ապրուի: Զկրքաւ պալատնան կ'հիմնին բոլոր տեղադրութեան ժամանակամիջոցին մէջ խնդիրը խառնակելու օրէնքներու վառած կը ըստին մէջէն շագանակները դուրս քաշելու, ինչպէս կ'ըսեն:

Աւստրիական դարաւոր դիւանագիտ և կան մտաւեհուած մըն էր որ կ'կործանէր պալատնան պատերազմով ու Սիւլիսկի ճամբուն վրայ պատուարներ քաշուելէ զատ այդ թաղանթն ևս ուրիշ մը տիրապետութեան տակ կ'ըլլար:

Ինչ ընել, ինչ միջոց գտնել, Ալպանիան, այս, Ալպանիա մը ստեղծել, ինչ, չէ, ապագան ո՞վ գիտէ ինչ անակնկալն, ըստ յիշի է ու թերեւ անոնք գան դիւրացնելու Աւստրիան դիւանագիտութեան գործն որ պահ մը կ'ըլլէր, պալատնան տէրութեանց պատերազմով:

Աւստրիա սակայն հաշուի չէր առած երազային մեծ տէրութիւններն ու անոնց մէջէն մասնաւոր Անգլիան, որ դիւրութեամբ իտալի չգար ու անպիտի միջին ու հետաւոր քաղաքականութիւն մը ունի որ մատ խառնել կուտայ, ամենէն ճարպիկներուն:

Աւստրիոյ աւաղարկին վրայ Անգլիա թեւերը սօթթեց, դեսպանատնուրդի մը առաջարկը մէջտեղ նետեց ու յաղորդեցաւ ալ, այսպէս ու սահմանք բոլոր տէրութիւններն, որոնք Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարին նախապահութեան տակ ըսկան պալատնան գործերն քննել, որոշումներ տալ ու ամեն տեւակ անհամաձայնութիւններ հարթել:

Անգլիա Ալպանիա մը, ինչո՞ւ չէ, սիրով ըսաւ Անգլիա, Երօտրան Ալպանիոյ տրուի, ինչո՞ւ չէ հաճութեամբ պատասխանեց Անգլիա, Ալպանիոյ սահմանադրութեան մեծ պետութիւններն որչափ ատոր տարակոյ չկայ ու այսպէս ամեն առթիւ չի թէ շատ գոհացաւ տրուեցաւ Աւստրիոյ որ աւելի առաջ չկրցաւ քաշել, իր գոհակցելին: Իտալիոյ ցոյցին տեսնելով իր առջև, որով մասամբ կ'ընդադրէր իր թագուն նպատակները:

Պալատնան առաջին արարուածէն ետք, Աւստրիա պատրաստեց երկրորդ արարը, սակայն այս արարագոյն մէջ ալ չհաշուեց Ռուսաստանն որ բոլորովին լըքեց Պալատնան, և Ռուսներն որ յաւկարծ թատերաբեմին վրայ երեցաւ ըսկան պալատնան ու կարկանդակին առջև ակուսները ցոյց տալով...:

Ինչ ընել, խնդիր վիճած էր:

Եւ ան փորձեց երրորդ արարուած մը թատերաբեմ հանելու, Ալպանիան զրդելով որ քաշի Սերպիական հողի վրայ ու երբ Սերպիա զինու զօրութեամբ եւ կը մղէ իր նորաստեղծ սահմաններէն Ալպանա, կան պատմութիւններն ու ռազմագիտական կէտերու կ'աւելի իր ապահովութեան համար Ալպանիոյ հողին վրայ, Աւստրիա ըսկաւ հրճուել ու պահ մը կարծեց թէ իր սպասած առթիւն ներկայացած էր, հետեւաբար ուղղակի վերջնագրի մը կ'ըրկէր Սերպիոյ դրուած ալպանական հողամասն, ընէն հոս քաշուելու:

Այս վերջնագիրը ոչ միայն Սերպիոյ

ուղղուած էր, այլ նաև Ռուսիոյ դէմ ցոյց մըն էր, բայց Սերպիա ի դերն կ'հանէր, Աւստրիոյ խաղն ու բոլոր տէրութեանց շրջաբերական մը զրկելով կ'ընկուցանէր թէ ապագայ կ'հասնուի թեանց ու անհասկացողութեանց տեղի չտալու համար կը համակերպէր տէրութեանց փափաքին ու իր զօրքերն եւ քաշելու հրաման կուտար, միանգամայն տէրութիւններէ պահանջելով Ալպանական ոտնձգութեանց դէմ թուած մը դեմ որպէսզի ապագային նորէն չի կրկնուի միևնոյն դէպքերը:

Աւստրիա անգամ մըն ալ իր պատարաստած փոսին մէջ ինք կ'ըլլար, փոքրիկ Սերպիա ուղղակի գոհացած մը կը զլացուէր իրեն, իսկ Ռուսաստան շատ լաւ կ'հասկնար Աւստրիոյ յաւանականութեանց զրգապատճառներն, գաղով Անգլիոյ՝ անշուշտ իր վրէժը պիտի լուծէ, առանց դեսպանատնուրդի բովէն անցնելու Աւստրիոյ բռնած այս ընթացքն անմարսելի գտնելով:

Աւստրիա վերջապէս օր մը պիտի կըրնայ խաղալ իր խաղը, անա պալատնան հորդոններն վրայ մութ մնացած կէտ մըն ալ այս...:

ԵՍ

Հայկական Հարցը

ՆԱԽԱԳԻՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ՄՏՅՈՒՆԵՐԻ
ԲԷՃՕՐՄՆԵՐԻ

Մշակման Կ. Պոլսի հոգաւոր կայս. դեսպանատան առաջին Թարգման Գ. Մանգէլտամի ձեռքով:

ԺԱ

1. Ոստիկանութեան մի մարմին և մանդարնէրտի մի մարմին ստեղծուելու են, նախագի մէջ, ինչ որ մարմինները զօրակոյնները վերցնելու են նախագի մասնաւոր և քրիստոնեայ բնակիչներին միջից:

2. Ինչ մարմինները կազմակերպուած թիւեր և բարձր հրամանատարութիւնը յանձնուելու են եւրոպացի օֆիցէրներին թիւրքաց ծառայութեան մէջ:

3. Նախկէնքուած հաստատուելու են զաշտային պահակներ (gardes champêtres) նրանք կը նշանակուին նախէն իր խորհուրդներին ձեռքով և կը զրկեն միւլգիր հրամաններին ներքոյ:

(Համեմ. երեք պետականների 1895 թ. Բէթորմների Մարգրի 18-21րդ յօդուածներ. 1895 թ. հ. կա. 20ի Հրովարտակի 24րդ յօդ.):

ԺԲ

1. Վարչական պատճենները և նախագի դատարարները ընտրուելու են հաւաստի թիւով, մուսուլմաններն և քրիստոնեաներն միջից:

2. Սահմանի (միւլգիր) կառավարիչները պաշտօնները բաշխելու պէտք է նկատողութեան առնել երեք քական գահագան խաղաղութիւնների թանջանները, ինչպէս և նրանց անտեսական շահերի կարեւորութիւնը:

(Համեմ. 1895 թ. հ. կա. 20ի Հրովարտակի 5րդ յօդ.):

ԺԳ

1. Նախագի մէջ բնակող նորակազմ զինւորները (ըկրուտները) խաղաղութեան ժամանակ իրենց զինւորական ծառայութիւնը այդուրդ են կատարելու:

2. Քիւրդ թիւեր հեծելազօրքի գնդերը (նախկին համիդները) արձակուելու են:

(Համեմ. երեք դեսպանների 1895 թ.

Մրազրի 25րդ յօդուած. 1895 թ. Հոկտ. 20ի Հրովարտակի 27րդ յօդ.)

ՖԺ

Միայն նստակեց թնակիչները վայելի-
լու են ընտրելու և ընտրվելու իրաւունքը
(Համմ. երեք դեպքանների 1895 թ.
Մրազրի 24րդ. Տրդ յօդուածներ. 1895
թ. հոկտ. 20ի Հրովարտակի 27րդ յօդ.)

ՖԵ

1. Նահանգի մէջ հրատարակութեան
սահմանված օրէնքները, հրովարտակները,
հրամանները և պաշտօնական շրջաբերա-
կաններն ու ազգերը խմբագրութեան են
Նահանգի երեք գլխաւոր լեզուներով
(թուրքերէն, հայերէն, քուրդերէն) :

2. Ուղղադիրները, աղբարագրները և
բոլոր գրութիւնները, որոնք պէտք է
տրվեն վարչական և դատաստանական
իշխանութիւններին խմբագրվելու են
այդ երեք գլխաւոր լեզուներէն մէկով,
չահագրգռվածների ընտրութեամբ :

3. Դատարանների տուալ՝ դատերի
պաշտպանութիւնը և վարուժը կարող
են կատարվել, չահագրգռվածների ընտ-
րութեամբ, իրանց սեփական լեզ-
ուով :

4. Դատարանների վճիռները ար-
ձակվելու են թուրքերէն, թարգմանու-
թեամբ կողմերի լեզուով :

(Համմ. երեք դեպքանների 1895 թ.
Մրազրի 40րդ յօդուած. Ներսիսական
Յանձ. 1880 թ. Մրազրի 22րդ յօդուած.
Ներսիսական Ներքին գործերի մինի-
ստրութեան 1913 թ. ապրիլ 6ին արտա-
կան լեզուի վերաբերեալ) :

ՖԶ

1. Նահանգի ամէն մի ազգութիւն
իրաւունք ունի ստեղծել և կառավարել
ամէն աստիճանի մասնաւոր դպրոցներ :

2. Նա կարող է սահմանել յատուկ
առերգեր ազգութեան անդամների վրա,
այդ դպրոցների կարիքները հոգալու
նպատակով :

3. Ուսումը այդ մասնաւոր դպրոց
ներում աւանդվելու է ազգային լեզ-
ուով :

4. Այդ դպրոցի բարձր վերահս-
ողութիւնը պատկանելու է Կուսակալին,
որ այդ վերահսկողութիւնը կատարելու է
համաձայն Նահանգի օրգանական Ստա-
տուտի (Սահմանադրութիւն) սահմանած
կարգերին :

5. Թիւրք լեզուի ուսուցումը պար-
տադիր է ինչպէս մասնաւոր դպրոցնե-
րում :

(Համմ. 1880 թ. Յանձնաժողովի
Մրազրի ԺԴ կետը) :

ՖԻ

Մի յատուկ Յանձնաժողով ընդ նա
խագահութեամբ Կուսակալի սահմանելու
է այն պայմանները, որոնց հիման վրա՝
հայերից խլված հոգերը յետ են տրվել
նրանց թէ բուն հողերով, թէ նրանց ա-
ժէքով՝ զբաղական կամ հողով :

ՖԵ

Պաշտօնապէս ճանաչված է անձեռն-
մխելութիւնը այն իրաւունքների և ար-
տօնութիւնների, որ 1863 թ. ազդային

Սահմանադրութիւնը (օրգանական Ստա-
տուտ) և Սուլթաններից չնորմված բե-
րաթերը պարգեւել են հայ ազգին :

(Համմ. երեք դեպքանների 1895 թ.
Յիշատակագրի ԺԱ կետը) :

ՖԺ

Նահանգի հողի վրա մուհալիւններ չը
պէտք է հաստատվեն :

ՖԵ

Յատուկ կարգադրութիւններ, համա-
ձայն վերոյիշեալ սկզբունքների ոգուն,
մշակվելու են՝ բարելաւելու համար Նա-
հանգի սահմաններից դուրս ապրող և
յատկապէս Կիլիկիայի հայերի վիճակը :

(Համմ. դեպքանների 1895 թ. Յի-
շատակագրի 12րդ յօդուածը. 1895 թ.
հոկտ. 20ի Հրովարտակի նախաբանի 4րդ
յօդ.)

ՖԶ

Մի յատուկ Յանձնաժողով, բաղկա-
ցած՝ Օսմանեան կառավարութեան և
Մեծ Պետութիւնների պատուիրակներից,
մշակվելու է Նահանգի Սրբանական Ստա-
տուտը (Սահմանադրութիւն), ինչպէս և
իւրդ յօդուածում յիշված տրամադրու-
թիւնները, ներշնչվելով այս նախագիծի
մէջ արտայայտված սկզբունքներով :

ՖԶ

Մեծ Պետութիւնները բոլոր այս կար-
գադրութիւնների կատարումը ապահովա-
ցնելու են :

(Համմ. 1895 թ. Յիշատակագրի Բ
յօդուած. 1895 թ. հոկտ. 20ի Հրովար-
տակի 32րդ յօդ. և 1896 թ. Կրեմական
Կանոնագրի 14րդ յօդ.)

ՆԿԱՐԱՀԱՆԴԱՐ

Դադարակրթութեան զարգացման հետ
գեղարուեստները կը ծաղկին ու կը բար-
ձրանան քաղաքին մէջ՝ ուր՝ աւելորդ է
ըսել՝ Հայը թէպէտ սակաւթիւն՝ իր ըն-
տիր ներկայացուցիչներով կը փայլի, երա-
ժշտութիւն, նկարչութիւն, անդրազոյր
ծութիւն, ճարտարապետութիւն կը զար-
գանան ու կը յառաջդիմեն յաւելտ մեր
մէջ :

Մեր խօսքը մասնաւորելով նկարչու-
թեան վրայ՝ իտալացի նշանաւոր վար-
պետ մը՝ տիար Բիլանի՝ որ իր կառավա-
րութեան պաշտպանութիւնը կը վայելէ,
եկած հաստատուած հոս՝ իր գեղեցիկ ար-
ուեստի դասաւանդութեամբ կը պարապի,
ու այսօր քանի չափ աշակերտութիւններ
ունի՝ որոնց վեցը ծանօթ ընտանիքներու
զաւակ վեց հայ օրիորդներ, Տիար Բիլա-
նի քանի մը տարուան ընթացքի մէջ իր
յաջող դասերով այն աստիճան լաւ մը-
ղում մը տուած է նկարչութեան գործին՝
որ կարող կ'ըլլայ այսօր նկարի ցուցահան-
դէս մը՝ զոր նկարահանողն պիտի անուա-
նէր, սարքել կաղնիկերով լոկ իր ա-
շակերտներու արտադրութիւններով :

Հանդիսարանը՝ Թրաստ փողոց՝ բաց-
ուեցաւ ամսոյս 13/26ին կիրակի ու պիտի
տեւէ մինչև յաջորդ կիրակի ութ օր, ու
հրաւիրեալ հանդիսականք առիթ պիտի

ունենան աշխատաւոր վարպետին ճոխ Ե-
րասյորթը տեսնել ու գնահատել :

Մենք ես՝ այդ հրաւիրեալներու կար-
գէ՝ փութացնէք անցեալ օր առիթէն օգ-
տուելով՝ քանզի արուեստը գեղեցիկ է
միշտ վայելել աղ յաջող նկարահանողն
ուր աշակերտութեան վաթսուցի չափ աշ-
խատութիւններ՝ իրաքանչիւր նորահաս
նկարչուհոյ ստորագրութիւնները կրող
ցուցասրահում էին թէ՛ ընդարձակ սրահին
ու թէ փողոցային (corridor) մէջ, ընդ-
հանրապէս խիստ նպաստաւոր տպաւորու-
թիւն մը թողլով զիտողներուն վրայ, Հը-
րաւիրեալք գեղարուեստական այս վայել-
քունքն հաք Տիար Բիլանի ու իր չնոր-
հալի տիկնոջ կողմէ առաջնորդութեան
գեղարուեստի մէկ օրհն՝ ուր ընտիր չրա-
սեղան մ'իտինք կ'ապաստեն :

Տիար Բիլանի և իր աղջիկ տիկինը
անստգիւտ քաղաքավարութեամբ մը
կ'ընդունէին ու կը պատուասիրէին իրենց
սարքած հանդէսին փութացող ընտրեալ
բազմութիւնը :

Առիթ ունեցանք բաւական երկար
խօսակցութեան մը մտնելու իտալացի
վարպետի հետ՝ որ չէր դադարի մաս-
նաւորապէս հայ աշակերտութեան նը
կարչական արտակարգ ձիրքը դրուա-
տելէ : Նա յիշատի դադանդաւոր ծնունդ
ունի՝ Հայը՝ որ բացառաբար կը յաջողի
Ներսիսական և Մեծ Պետութիւններուն
ու համալսարաններուն մէջ, և որ նը-
պաստաւոր պայմաններու ու յարմար մի-
ջավայրի մէջ լաւ ես պիտի փայլի
անշուշտ :

Յուշագրուած նկարներուն մէջ նշ-
նաւոր կը հանդիսանար օրիորդ Ալիան՝
որ որչափ քաջ հրաժեշտ, նոյնչափ քաջ
նկարիչ մ'ըլլալը կը խոստանայ՝ յայտնե-
լով ճշմարիտ արուեստագիտունէն ու
զանդ : Իր ցուցադրած վեց նկարները
մասնաւոր ուշադրութիւն կը գրաւէին

Նոյնպէս ըստ արժանւոյն կը գնա-
հատուէին այն հինգ նկարները՝ զոր ի
հանդէս հանած էր Օր. Պեռնուէի Սար-
գիսեան, ուրիշ տաղանդաւոր աշակեր-
տունի ժը՝ որ միայն երեք տարուան
դասաւանդութեամբ մը ուրքան միծ յառաջ
դիմութիւն կ'ցուցնէր : Մինչև իսկ Օրդը
Դեղամ Մարկոսեան՝ նորահաս սրտա-
նունէիներ որ քանի մ'ամսուան
միայն աշակերտութիւն կարող եղած էին
երեք-չորս ուրուանկարներ հանդիսադի-
րու : Ուրքան իրաւունք ունէր իտալացի
վարպետը երբ հայ տաղանդը կը ներթողէր
իրաքերան... :

Նկարչութեան յառաջդիմութիւնը մեր
մէջ՝ գոնացուցիչ երեւոյթ մ'է անշուշտ,
և մենք կը քաջախիտեմք մեր երիտա-
սարդները ու երիտասարդուհիները պա-
րապիլ այս գեղեցիկ արհեստով՝ որ հա-
ճելի ժամանց մը կը հայթաթէ՝ կազմե-
լով ու նրբացնելով իրենց ճաշակը ու օգ-
տակարապէս գրադոցնելով զանոնք իրենց
պարապող ժամերուն մէջ : Տարակոյս չու-
նինք որ գեղարուեստի այս շահեկան
ճիւղը՝ դաստիարակութեան մաս կազմած
հետզհետէ մուտք պիտի գտնէ մեր քա-

ղաքակից հայ երիտասարդութեան մէջ,
քանի որ Տիար Բիլանիի նման կարող
դասաւորու մը պատրաստ է իր ծառայու-
թիւնը օգտակարապէս իսպառ զննելու ա-
նոր :

Մ. ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐԱ

ԻԶՄԻՐ

Տիար Մեսրոպ Նուպարեան Բարիդէն
7/20 Հոկ. թուակիր նամակ մը ստացած
է մեր Առաջնորդ Ս. Հօրմէն՝ որ հետեւեալ
չահեկան լուրերը կը հաղորդէ : Մասնաւոր-
ապէս իր առողջութեան մասին տուած
լուրը ուրախալի է ու գոհացուցիչ :

«Դիտելով թէ կը շահագրգռուիք ու
կ'ուրախանաք, յայտնեմ ձեր փրկութեան
որ ակնթիւ մասին տեւած բոլոր բռնութե-
սէտներն համաձայն գտնուեցան ըսելու
թէ ակաւջի գործարանական հիւանդու-
թիւն մը չունիմ, թէ ունեցածս աւելի ջը-
ղային է և arthritis-ի արդիւնք, հետեւ-
աբար ապագայի մասին վախճալու բան
մը չկայ և յարմար դարմանումով մը կա-
րելի է եղածը բարուցել, իսկ գործողութի
ամենակին տեղի չկայ : Ասկէ աւելի գոհա-
ցուցիչ պատասխան չէի ակնկալէր :

«Տեղա գտնուող գրեթէ բոլոր կարեւոր
անձնուորութիւնք այցելեցին ինձ, որոնց
ես ևս փոխադարձեցի, քանիցս ճայեցի
Պօղոս փաշայի, Նորատուեկեան էֆէնտի
և ուրիշ երեկեցացի հետ : Այցելեցի նաեւ
Օսմ. դեսպան Բիլաթ փաշայի, նոյնպէս
Ակադեմիոյ փոխ-վարիչին, որոնք անմի-
ջապէս փոխադարձեցին այցելութիւնս :
Թաղական խորհրդոյ հրաւիրանք երէկ՝
կիրակի պատարագեցի և քարոզեցի տեղա-
ւոյս գեղակերտ եկեղեցւոյ մէջ ի ներկա-
յութեան ընտրեալագոյն հոծ բազմու-
թեան :

«Այսօր իզմիրէ հեռագիր ստացայ թէ
վաւերաբան պաշտօնագիրը հասած է,
հետեւաբար այլևս հոս մնալու պատճառ մը
չունիմ : Անմիջապէս ճամբայ պիտի ելլեմ
ցամաքով : Թիւրք 1-2 օր Պոլսի մնամ,
ուրկէ վերջ կրկին ձեր մէջ լինելու երջան-
կութիւնը կ'ունենամ Աստուծով :»

—Ստացած ենք իզմիրի Ազգ. Ս. Լ.
Հիւանդանոցի 1911 - 1912 տարուան Տե-
ղեկագիրը, որով տպագրեալ տետրակի
մը մէջ 13 ամսուան մասնաւոր հաշուե-
ստուութիւնը կ'ըլլայ անոր երկամիսն, պա-
տարեալներու և յարակից պարագանե-
րու մասին՝ ամփոփ վիճակագրութեամբ
մը :

—Տեսեալ. խորհուրդը իր շարաթական
նիստը գումարեց : Ներկայ էին Ս. Իփիթ-
ճեան, Տ. Տէպէեան և Կ. Տիւլպէր էֆէն-
տիները :

Ազգապատկան կալուածներէն Չալըը-
ճը Պաշի ծանօթ խառնարկն յոյն կնոջ մը
ոտնձգութիւններով քանի տարիներէ իվեր
դատաւարութեան երթարկուած և վերա-
ջերս վերաքննութեան դատարանը ի նը-
պաստ Ազգին վճիռ արձակած էր, ինչպէս

անդին հրելով, իր եղբոր կը հասնէր և
կը գոռար :

—Տեղ բացէք, իմա է անիկա :
Միւնոյն վայրկեանին, երկու եղբայր-
ները զէմ առ զէմ գտնուեցան :

Այն երկու մարդիկը որոնք Մօնսօ-
րանսի մօտ կանգուն մնացած էին, ըն-
կան :

Տամվիլ շարժում մը ըրաւ, և կանգ
առին հարկերէ աւելի զաշոյները, որոնք
բարձրացած էին Պրանսուալի վրայ, գո-
ռալով :

—Կենդանի, ինձի կենդանի պէտք է...
Պրանսուալ իր ուսերը բարձրացուցած
էր որ օդին մէջ կարմիր փայլատակում
մը արձակեց : Սուսերը իր կոր չըլանը
գծեց և ընկաւ այնպիսի ուժգնութեամբ
մը որ կրնար մարդ մը ջախջախել... :

Տամվիլ զէպի ետև ուսում մը ըրաւ :
Պրանսուալ սուրը մարմարէ աստիճա-
նին զարնուեցաւ և կոտորեցաւ :

—Անէ՛ք, մռնչեց Պրանսուալ, զէպի
երկինք բարձրացնելով իր բոցավառուած
զէմը :

—Իմա ես, ուսույ Տամվիլ : Պրան-
սուալ իմ ձեռքով պիտի մեռնիս : Մնաց
բարեւ եղբայրս : Յիշէ՛ որ իմ խնամքը

“ԶԱՅԻՆՔ”Ի ԾԱՌԹՅՈՒՆ 138]

ՄԻՇԷԼ ԶԵՎԱԿՑ

ԲԱՐՏԱԵԱՆՆԵՐ

Սիրոց Դիցաւերգոսիւն

ՊԶ.

Ինչպէս Ի ԹԵՐՈՒԱՆ

Կանգուն կը մնար այլևս բակին շըր-
ջապատի պատը :

—Սէ ձեզքուած, պատուած, և տեղ
տեղ փրկած էր... :

—Հոս պէտք է մեռնիլ, ըսաւ Մօն-
սօրանսի, յուսահատ հանդարտութեամբ
մը :

Սէ տարօրինակ ժպիտ մը ունեցաւ...
Սէ մինչ իր ետև արագ ակնարկ մը
կը նետէր, պատուոյ որահին դռնէն, տե-
սաւ իր աղջիկը Լօիզ որ կը վազէր, կը
ցատկէր, ձեռքը դաշոյն մը բռնած :

—Հայր իմ, գոչեց ան, պիտի տեսնես
թէ ինչպէս կ'մեռնի Մօնսօրանսի մը :

—Մայրդ, մռնչեց Պրանսուալ սուրի
սոսկալի հարուած մը իջեցնելով ուր ետ

մղեց յարձակողները :

Լօիզ կանգ առաւ, իր մայրը, պէտք
էր որ ապրէր իր մօր համար :

Այս վայրկեանին Պրանսուալ տը Մօն-
սօրանսի, ժողոն, արեւնաթափած,
պատուած, անարկու, ուրախութեան
սոսկալի մռնչիւն մը ունեցաւ :

—Վերջապէս, զու, զու, վերջա-
պէս... :

Տամվիլ իր առջև կանգնած էր... :

ՊԶ.

ՏԻՏԱՆԵՐԸ

Դերագայն ակնարկ մը նետելով, որ
փայլակի մը անցնումին չափ ժամանակա-
միջոց հաջիւ կը տեւէ, անա ինչ որ տե-
սաւ Պրանսուալ տը Մօնսօրանսին :

Սանդուղներու պատուանդանին վրայ
կը գտնուէր, իր սուսերը երկու ձեռքե-
րով վերցուցած :

Իր ետևը, իր աղջիկը : Սրահին խորը
բազկաթոռի մը վրայ, Ժան տը Բիէն,
ժպտուն այս արհաւիրքներուն առջև... :

Իր մօտ դեռ ևս երկու կենդանի մնա-
ցած մարդեր :

Աստիճաններէն վար, Տամվիլ իր
Հանրի եղբայրը, ատեղութեամբ լեցուն
զէմը իր վրայ բարձրացուցած, ծանր
սուր մը ափին մէջ, անոր վրայ փայլա-
նացայտ աչքեր յառած, Հանրի կը սուր-
չէր :

—Տեղ բացէք, տեղ, իմա է, ասիկա
ինձի կը պատկանի... :

Տամվիլ ետև, աջ և ձախ կողմերը,
խուժ մը զինեալ մարդեր, փութկոտ,
համախմբուած, սուրերու զանգուած մը
կազմած, որոնք ամբողջ բակը կը լեցնէին,
չորս հարիւր վազերը հոն հաւաքուած ո-
րոնք կ'ոտնային :

—Ի մահ, ի մահ :

Այս ամբոխին մէջտեղ, վառօդով լե-
ցուն սալակ մը, որ ներս մտցուցած
էին :

Անկից անդին ապարանքին դուռը,
քայքայուած, գետին նետուած :

Այս բացուած միծ ծակէն, փողոցը
կ'երեւէր, բազմութեան լեցուն, սև մուխ
մը, սոսկալի զէմներ, ժողովուրդի ովկէան
մը, ուսկից կ'երեւէր միւնոյն, աղաղակ :

—Ի մահ, ի մահ :

Անա ինչ որ Մօնսօրանսի տեսաւ և
լսեց, մինչ Տամվիլ իր զինուորականները

կինը չընդունելով դատարանին վճիռը դիմած էր Մանգեմէյի Թէմիզի սոյն վերջին նրա աշխատանքը ըլլալով Ազգին քաղաքակրթական իրաւունքը, ինչպէս կինը կալուածէն հանելով Ազգին յանձնելու գործառնութիւնը յանձնուած է ինքնային, Բանի քանի տարիներէ ի վեր յանձնարարի հասոյթէ զրկուած սոյն կալուածը յանձնելու հիւանդանոցին հաստիքաբեր ընելու համար վերադարձնել:

Տեսնես. խորհուրդին սոյն օրոյցը մենք ևս կը չնորհաւորենք յանուն և ի շահ Ազգին: Ասոնցմէ զատ խորհուրդը ըզբողոքեալ իր օրակարգին վրայ գտնուող խնդիրներով:

ՆԱԽԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ Ազգ. Հիւանդանոցի.— Տիար Արամայիս Կոստանեանի յաղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպատի նախած են՝ Տիկ. Ջապէլ Ա. Ձիւնկերեան 10, Տէր և Տիկ. Տօթ Պ. Կոստան 5, Տէր և Տիկ. Մ. Մերկերեան 1, Տիարք Մ. Ս. Ղազարոսեան 1 օսմ. ոսկի:

Բարեսէր Ոմն 1 օսմ. ոսկի:
Տիկին Տիրուհի Բարսեղեանի մահուն առթիւ Տիար Արմէն Պէրկաւան (Մանգեմէյ) 3 մէկտոս:

Կ. ՊՈԼԻՍ
«Յաւալի դէպք մը Ատաբազարի մէջ» խորագրին տակ «Թանին» հետեւեալը կը հրատարակէ. —

«Հայոց Գրի Գիւտին 1500 ամեայ յոթնեանին առթիւ Ատաբազարի մէջ Հայոց կողմէ կողմակիրաւուած հանդէսը խիստ ցաւալի դէպքի մը պատճառ եղաւ: Հանդիսականներուն և ոստիկաններուն միջեւ, որոնց զինուորներ կրկն քանային, կռիւ ծագեցաւ: Զինուոր մը սպաննուեցաւ և չորս ոստիկաններ վիրաւորուեցան: Յուսարարները ոստիկաններուն սուրբին առին: Դէպքին պարագաներուն վրայ մանրամասնութիւն չի կայ: Ժողովուրդէն մեծած կամ վիրաւորուած գտնուելուն մասին ո'ր և է իշխաւորութիւն չկայ հեռագրին մէջ»:

«Ազատամարտ»ին հետեւեալը հաղորդած են Ատաբազարէն Պոլիս գացող ներ Ատաբազարի դէպքին առթիւ. —

«Յանկարծ 6 զինուորներ և ոստիկաններ թափօրին առջև տնկուեցան և ուզեցին կասեցնել անոր քայլը: Ուստիկանները ու զինուորները հրաման ստացան «ստելի և կապար դնել և ցրուել»: Այն առնալ հանել խուճապ մը և խառնակութիւն մը տեղի ունեցաւ, զինուորները յարձակեցան և կոտորեցին թափօրին ծաղկեպատները: Ժողովուրդն ալ յարձակեցաւ: Որ անոնց զէնքերը խելէ Բայց երբ ամէն ոք ցրուեցաւ, փողոցին մէջ ինկած գտնուեցան երեք զինուորներ, մէկը սպանուած՝ հետեւէն զարնուած դաշտով, իսկ երկուքը թեթեւօրէն փայտով վիրաւորուած զինէն և ոտքէն:

«Կառավարութիւնը անմիջապէս սկսած քննարկութիւններու: Ձերբակալեց Ազգ. Կեդրոնական և Հայրենաց վարժարաններուն մէկ քանի ուսուցիչները և 15—16 երեւելի Հայեր:

յանձնած էր ժանն տը Բիէնը: Անոց հղի, հոգը պիտի տանի...:

Միևնոյն ժամանակ Պրանսուաի վրայ յարձակեցաւ որ զինաթափ եղած էր:

Պրանսուա, իր սուրբի բեկորով հրուածին առջևն առաւ: Միևնոյն վայր կեանին, ոստիւմով մը, պատուարահին մէջ մտաւ և իր աղջկը թեւերուն մէջ առնելով, գոռաց:

—Ո՛չ ժանն, ոչ Լօիզը, ոչ զիս, ոչ մին քուկը չպիտի ըլլայ:

Դեռաւոր աղջկան ձեռքէն դաշտը յափշտակեց և Լօիզն իր մօր մօտ քաշեց որ սրահին խորը նստած էր, զէնքը բարձրացուց ժանն տը Բիէնի վրայ...:

—Ի՛նչեմք, մեռնիք միասին, միաք բարեաւ...:

Այս վայրկեանին, ահարկու աղաղակ մը, անէծքներու, ողբերու ահարկու աղաղակ մը պայթեցաւ, բակին մէջ ամէն կողմ լսուեցաւ, փչող խուլ աղմուկի մը հետ:

Մօնօրանի թեր պատրաստ ժանն, Լօիզն և ինքզինք զարնելու, այդ թեր կախ մնաց, Շփոթած, դէպի դուռը նայեցաւ և տեսաւ որ Տամիլ չէր մտած պատուարահին մէջ:

«Նոյն գիշեր ոստիկանութիւնը գրաւեց Հ. Յ. Դ. և Ս. Դ. Հնչ. Ակումբը: Ներսէս պատկերները և խորհրդանշանները»:

— Գրեթէ Գիտին առթիւ Շաբաթ գիշեր Բիէնի Ծանի Թաւարին մէջ Հայ Վեհապետներու ղեկներ և Մայր Հայաստանի խորհրդանշանը ներկայացնող մ. գալան լապտերին վարիչը ձերբակալած է ոստիկանութիւնը և հարցաքննած է: Ապա ինչեպէս բարեմտութեան համոզուելով արձակած է, որպէս զի ասկէ վերջ ատանկ տղայութիւն չունէ:

Ձերբակալուած է նաեւ հերոսի պատկերներ և պատմական դէպքեր ծախող ցրուիչ մը: Տեղ տեղ ալ հաւաքած են պատկեր պարունակող հայ թերթեր:

— Նորընտիր Պատրիարք Տ. Ջաւէն Սրբազան Հոկ. 13ին Կարին ժամանած է և ժողովուրդին փափաքին համեմատ մէկ շաբաթ պիտի մնայ հոն, հետեւաբար յառաջիկայ Բչ. օր պիտի մեկնի Կարինէն դէպի Տրապիզոն:

ՀՈԴԵՀԱՆԴԻՍ

Յառաջիկայ Կիրակի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ մէջ պաշտօն պատարագ ու հոգեհանգստեան արարողութիւն պիտի կատարուի ի հանգիստ հոգւոյ Տիար Յովսէփ Մաղազանեանի մահուն քառասունքին առթիւ, կ'հրաւիրուին ազգականք աւ բարեկամք ներկայ գտնուելու:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻԶՄԻՐԻ կուսակալութեան և իրեն արտադրիչ հողերուն ծաւալը նկատի առնելով, քաղաքի և մանաւանդ չրջակայ քաղաքներու հողաբաշխական և երկրագործական խմբակցութիւններու կրկին և կրկին տուած տղերսագրիւրուն վրայ, Նահանգային վարչական Ժողովը ստիպուեցաւ ընդհ. քննիչ տնօրէն մը կարգել, տեղեկագրելու և տարւոյն վերջը մասնաւոր տեղեկագրելով ծանօթութիւն տալու համար ինչպէ վարչութեան: Սա նախարան էր:

Իսկ գալով դարձեալ այն անհրաժեշտ պետքին որ կը ստիպէ քննչութիւնը կըրկին դիմումներ կատարելու, և որը զսնազան դժուարութեանց տեղի կուտայ այդ ալ, կուսակալութեան մէջ զբոսնող հանքերու մասին է անշուշտ: Կուսակալութիւնը որ նմանապէս քննիչ տնօրէն մըն ալ այս գործին յատկացուի, առանց կրկին պաշտօններ տալու ինչպէ տնօրէնին, ինչպէս թէ անտառներու քննչութիւնը և թէ հանքերունը, վարչական ժողովը և վսեմ. Կուսակալը կը յուսանք նկատի կառնեն այս խնդրանքը:

ՕՍՄԱՆԵԱՆ Նաւատորմի չինութեան համար կազմուած ընկերութեան Իգմիլի մանաւանդը, ասկէ մի քանի շաբաթներ առաջ քաղաքի թուրք քաղաքի ծախսերուն առաջարկած էր որ Պայրամի ոչխարներու

Տամիլ սանդուղներու պատուանդանէն վար ցատկած էր, անէծքի աղաղակով մը:

Տամիլ դէպի դուռը կը փախչէր: Մարդասպանները կը փախչէին, խելայել իրարու կը զարնուէին, գիշար կը զարնուէին աւելի շուտով փախչել կարենալու համար:

Ինչ կ'անցնէր:

Քանի մը ոստիւմներով, չնչապատ խելակորոյս, անմիտ յոյսով մը տոգորած, Մօնօրանի վերնաբաւիթը հասաւ:

Թէ ինչ կ'անցնէր:

Կանգուն մնացած պատին բարձունքէն, քարի զանգուած մը զլորած էր, բակին մէջտեղ ընկած, երեք չորս մարդ ջախջախելով:

Արկա՞ծ մը:

Ոչ, ոչ:

Ամենքն իրենց զուգները բարձրացրելով, նշարեցին մուխին մէջէն երկու մարդիկ, երկու տարօրինակ էակներ, որոնք կը քալէին պատին վրայ, ծոկով, բարձրանալով, յառաջանալով, ընկրկելով:

Եւ առաջին զանգուածին, երկրորդ մը

մարթերը և կոտորները յատկացուին իրենց իր պարզ օգնութիւն մը և կամ հայրենասիրական պարտականութիւն մը: Առաջարկը վերջերս կիմանանք որ ընդունուած է և հրամանին համաձայն յանձն առնուած է պէտք եղածէն աւելի զբաղական օգնութիւններ նաև տալ այդ նպատակին իրագործման համար:

ԳԱՂԱՔԱՍ հասնող Բուսէլիի գաղթականներուն համար տեղույս կառավարութիւնը որոշած էր բնակարաններ հաստատել Դուշ Ատաբի չրջակայքը: Դործը յանձնուած էր Դուշ Ատաբի կառավարիչ Մէհմէտ Շէքիպ պէյի: Յիշեալը ամենայն սիրով ստանձնած է պաշտօնը, անմիջապէս ի գործ դնել, կառավարիչին ցուցադրած վանքերը գնահատութեան արժանի են:

ԻԶՄԻՐԻ մէջ հրատարակուող թերթերէն «Լա Րէֆորմ» Գրանսերէն թերթը իր սիւնակներուն մէկուն մէջ Տօթ. Տէնթօփիլիէ արգանատելի յօդուած մը ունեցած է, իր անվաւեր վկայականին հետևանքով պաշտօնէ զտղրած ըլլալուն պատճառաւ: Բիւլի Տէնթօփիլի յայտուել և յարձակողական գրիչ մը ունեցած է հանգէպ կեցողին առողջապահական վարչական մարմնին, իմացնելով իրենց թէ ապուշ մէթոս մըն է որ ձեռք առած են բժիշկներու ընթացքին նկատմամբ: Այդ բողոքագիրը իբր արատ մը կառավարական մարմններու անհանդուրժելի նկատուած է տեղույս առողջապահական յանձնախումբին կողմէ, և հետեւաբար կը խորհուի պաշտօն վարձատրութիւն մը տալ արդ իրեն կըսէ «Անատու»:

ԿԻՊՐՈՆԻ նամակատան և հեռագրատան վարչութիւնը կը հեռագրէ ընդհանուր Օսմ. մանաւանդակներու որ ասկէ վերջ, հաւասարութեան դէմ եղող այն գործելակերպը, այնքան թէ, երբեմն անձերու հեռագրիներ երբ իրենց խանութները գոյ ըլլային անպատճառ պէտք էր իրենց տուները, իրենց բոլորովին ջնջուած է նամակատան օրէնքներուն մէջէն, ինչպէս և արդէն այդպիսի մէթոս մը երբեք գոյութիւն ունեցած չէ. եւրոպական նամակատուններու մէջ, Հեռագրատան ո'ր և է ժամանակ հեռագրի գրողներին չպիտի պահանջուի ո'ր և է ժամանակ հեռագրի մը տնիլ նախ խանութ և երբ բացակայ է ան հոն: Եւ կամ գոցուած է խանութը, տանիլ իր տնիլ:

ՏԵՂԱԿԱՆ Սանդուղակային Տնօրի նութեան կողմէն քաղաքի մէջ գրտնող մարդը զեղաբորձներու կ'ազդարարուի յետագայ ստորագրութիւններով կողմ զեղաբորձներ չի պատրաստել: Հաւատակ պարագային օրինական պատիժ պիտի տնօրնուի իրենց, ընդգրկածը իր զեղաբորձներն ալ պիտի գտնուին:

Ահաւանի ցանկ մը բժիշկներու, որոնց վկայականներ անվաւեր կը մնան:

Կէօլ մահալէի մէջ ամբիկական հպստակ Նիքթաթի Նիքթաթի և իր հայրը Տիմիթիլի էֆ, Ֆրանկաց թաղ աչքի մասնազէտ Մառտիքի Տիմիթիլի էֆ, Յոյն լու Հիւանդանոցին քով «Պաթթիլի» խարիւթի էֆ, Փասթա Մաղարիի Սիվ

յաջորդեց, գլորելով, ջախջախելով. արեւնայի լայն հետք մը ձգելով, յետոյ ուրիշ մը, ուրիշ մըն ալ, անըղհատ... կ'անձրեւէր, հազարի քարիներ անձրեւի որ կիշնէր, սպաննելով, յարձակելով. մահացու կերպով զարնելով:

Ինչ իրարանցում, ինչ ունեւմ. ինչ հատուցութիւն, ինչ սոսկում: Ո՛ւր պահուելով, ուր պատկարարելով, ուր փախչել, տեղ տուէք, հասէք, կ'անձրեւէր, թողութիւն... Տեղ տուէք, զօրիք վը կայ...:

Հոգեւորքի աղաղակներ, հառաչանքներ, կոտուող մարդեր, բացուած գանկեր, դէպի դուռը հասնելու ջանք մը խնդրեցած մարդիկներու վժիտող մը, քառապիկ խնդրեցած, գիշար խողովող մըն աւելի շուտ փախչելու համար:

Եւ քանի մը երկվայրկեան ետք առաջին քարին ինչպէս, ապաւանքին բակին մէջ միայն դիմաներ և անշուստ հաստուած վիրաւորներ մնացած էին:

(Շար.)

Իրի փողոցին մէջ ատամնաբոյժ Հէրաքիլ Վիթալի էֆ, Թրապա փողոց յոյն աղլկանց վարժարանի քով Տօթ. Լուքա վարտա, Թրապա փողոց Տօթ. Փափա-Նիքթի, Ֆասուլիայ թաղ Սիւտի փողոց խալապատակ Տօթ. Տիւրա Բօլնօլի:

ՆԵՐԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, Հոկտ. 17. — Պոլսոյ յուսական կիսապաշտօնական պատուիրակ Լիվիտէս այսօր ներքին գործոց նախարար Թալէադ պէյի այցելութեան գացած է: Մ. Լիվիտէսի ինչեպէ այցելութեանը ի նպաստ թուրքահեղին դաշնագրին պիտի ըլլան:

ՆՈՅՆ.— Նախարարաց Ժողովը իր այսօրուան նիստին մէջ Մ. Լիվիտէսի տնօրինները նկատի առած է, և Լիվիտէսի առաջարկին վերաբերեալ մի քանի հրահանգներ ուղարկած է Աթէնքի օսմ. պատուիրակութեան:

ՆՈՅՆ.— Երէկ ընդհ. Թուրքիոյ տնտեսական վիճակը նկատի առնուած ըլլալով սակարանի ամբողջ արժեթուրութիւնը վրայ դիրքերու բարձրացում եղած է կորսուած վնասները վերանորոգելու համար:

ՆՈՅՆ.— Աւստրիական և իտալական կառավարութիւնները միացած մեծ պետութեանց կիսացնին թէ իրենք միայն պիտի ըլլան լուծողներ Արևմտեան Ալպանիոյ սահմանագծութեան խնդրին:

ՆՈՅՆ.— Մօտեր, Սերպ-Հելլեն-Ռուսական դաշնագիր մը կ'սպասուի: Լուրին մասին մանաւանդ Աթէնքի թերթերը յուսատու յայտարարութիւններու մէջ զը գտնուին: Դաշնագիրը ի նպաստ Յունաստանի պիտի ըլլայ անշուշտ:

ՆՈՅՆ.— Պեկրասի կը հեռագրեն թէ սերպեւոյկոյր սահմաններուն վրայ Պեկրաս կառավարութիւնը գարնաւ սկսած է գործաւաճութիւններ կոտարել: Կացութիւնը վտանգաւոր է կ'ըսուի:

ՆՈՅՆ.— Կառավարութեան կողմէն Յունաց Պատրիարքարանի կիսացնին թէ, Սիւսօրի մէջ գտնուող վեց մետրապոլիտները անդամակցութեան գերծ պիտի մնան ասկէ վերջ և հետեւաբար կառավարկուի իրենց նոր ընտրութիւններ կատարել:

ԿՈՒՋՈՒԻ ՊԱՇՏՈՆԵԱՅ ՄԸ

Որ ըլլայ հմուտ ֆրանսերէն առեւտրական նամակագրութեան և հայուագրութեան Դիմել խմբագրատուն:

ՏՕԹԻ, ԱՐՄԵՆԱԿ ԽԱՂԱՏՈՒՐԵԱՆ

Փոխադրուած է Հայոց Թաղը Բէյա-տիլէ փողոց 20. 42 տունը, ուր այցելու հիւանդ կ'ընդունի կիրակիէ զատ, ամէն օր, ժամը 11 էն մինչև կէսօր ու 25ն մինչև 5:

ՏԱՐԻՈՅՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՈՒՊԵՆ ՊԱԶԱՐ ՏՕՐԻԱՆԻ

Սկսեալ Բչ. 21էն մինչև 28 Հոկտեմբեր ԱՆՀԱԽԱՏԱԽԻ ԶՐԱՇԱԽԻ ԱՆԲԱՂԴԱՏՆԻՒ

Տօրեկութիւնը 2եր ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ թէ լաւագոյն Օգագիւնները առաջին յարկին մէջ պիտի կատարուին և կանխիկ են:

Թէ ամսոյ 20 և 27ը Կիրակի օրերը վաճառատուները մինչև կէս օր բաց են, թէ այս առաջին ամեն օր տեսակ տեսակ նոր օգագիւններ պիտի ըլլան, և թէ պատրաստ հանդերձեղինաց վրայ:

Տնօրէնութիւն

ՀՐԱՆՏ ՍԵՐՏԱՐԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԳԱԶՄԻՐԻ և ԳԵՐԶԱԿԱՏՈՒՆ — ԻԶՄԻՐ

Երևելիկ Բիւ 1 (Նախկին Մալո)

Վաճառատուն: Կետառու ըլլալով օրուան նորաձեւութեանց Զմրան եղանակին համար ստացած է Անգլ. և Ֆրանս. գաղ-միրներու ճոխ մթերք մը ամեն ճաշակի յարմար: Վաճառուները կ'ըլլան մեծաքանակ և փոքրաքանակ, դիւրամատչելի գիւնրով:

15 տարիէ ի վեր անուն և վստահութիւն չափած դերձակատան մէջ կ'ընդունուին ամեն տեսակ ապագրտնքներ առանց նորոճականներու ու զժուարահանները գոհ ձգելու պայմանով:
